

† ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Cei bolnavi vin cu credință, încărcăți de suferință

„Rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav,
și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate,
se vor ierta lui”.
(Iacov 5, 15)

u nostalgie îmi aduc aminte că, din tinerețea mea, la praznicul Adormirii Maicii Domnului făceam pelerinaj pe jos, dimpreună cu mulți credincioși, la o mănăstire închinată Născătoare de Dumnezeu. Pe vremea aceea erau potrivnici de natură ideologică, cum și astăzi sunt potrivnici de natură secularistă, dar ce importanță avea? Pelerinajul, și participarea la slujbe ne făcea bine, iar când plecam acasă, sufletul ne era plin de bucurie, și cântam cu toată convingerea: „În suflet ducem credință, / Dragoste și pocăință, / În suflet ducem tărie, / Și cerească bucurie. / Niciodată n-om uita, / Marie dragoste ta, / Ci ne vom ruga mereu, la Maica lui Dumnezeu”.

Oamenii mergeau și merg la Praznicul Maicii Domnului cu bucuriile și necazurile lor. Și una dintre marile încercări este boala. Adresându-se lui Dumnezeu, Psalmistul David zicea că El este „Cel ce curățește toate fărădelegile tale, Cel ce vindecă toate bolile tale; Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta” (Psalmul 102, 3-4). Iar Maicii Domnului îi zic credincioșii: „Am venit Măicuță, să te mai vedem, / Să-ți spunem necazul pe care-l avem”.

Noi știm că Dumnezeu l-a făcut pe om tânăr, frumos, sănătos și nemuritor. Zice cartea Facerii că Dumnezeu „a privit toate câte a făcut și iată erau bune foarte” (Facerea 1, 31). Și de unde, atunci, suferința, boala, neputința și moartea? Păcatul neascultării este originea lor: „Din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!” (Facerea 2, 17). Și bietul om n-a ascultat și a mâncat.

Sfântul Apostol Pavel face legătura între lanțul de nenorociri care au intrat în lume, datorită păcatului și finalizarea lor prin moarte: „Precum printr-un om a intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii, pentru că toți au păcătuit în el” (Romani 5, 12). Suferința și boala sunt precursori ale morții, și noi ne rugăm Domnului Hristos și Maicii Sale să le curme și să le îndepărteze cât de mult de la noi.

E drept că acum pe pământ sănătatea este un „un echilibru provizoriu între forțele vieții și alte forțe care i se opun, cele dintâi neavând decât o fragilă supremație”¹. Dar Doctorul cel Mare este Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care intervine prin rugăciunile Maicii Sale. Spune Sfântul Chiril al Ierusalimului că „în limba ebraică «Iisus» înseamnă «Mântuitor», iar în limba greacă «cel care vindecă». Căci El este doctorul sufletelor și al trupurilor și tămăduitorul celor ținuți de duhuri rele. El vindecă și ochii orbilor, dar în același timp luminează și mințile. Este doctorul șchiopilor, dar îndreaptă și picioarele păcătoșilor spre pocăință. Spune paralticului «să nu mai păcătuiești»; dar spune și «ia-ți patul tău și umblă». Pentru că trupul lui se paralizase din pricina păcatului sufletului, a vindecat mai întâi sufletul ca să aducă prin asta vindecare și trupului”².

Pe Maica Domnului o rugăm să intervină la Mântuitorul pentru noi. În Condacul al 13-lea de la Acatistul Maicii Domnului îi zicem: „Vindecă neputințele noastre cele sufletești și trupești. Alungă de la noi toată răutatea și întristarea. Dăruiește-ne sănătate și cu rugăciunile tale ne izbăvește de munca cea veșnică”³.

Iar în Acatistul Bunevestirii îi cerem să ne scape „de boală, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea altor neamuri asupra noastră și de războiul cel dintre noi, de toate durerile și de toată îmbulzeala”⁴. Maica Domnului acționează prin Domnul Hristos, așa cum a făcut și la nunta din Cana Galilei: „Faceți orice vă va spune!”, le-a zis celor ce slujeau (Ioan 2, 5), și apa s-a transformat în vin.

Hristos rămâne singurul Doctor, Maica Domnului și sfinții sunt intermediari, în numele Său. De-a lungul celor două mii de ani de creștinism însă, s-a constatat cât de eficiente sunt rugăciunile Maicii Domnului către Fiul său, și câte minuni de vindecare s-au făcut în locurile închinare ei și prin intermediul icoanelor ei făcătoare de minuni, inclusiv prin cea de la Nicula.

Dintre toate terapeuticele creștine, „prima este rugăciunea, căci ea este temelul și însoțitoarea necesară a tuturor celorlalte și are împotriva bolilor o eficiență deosebită”⁵. Sfântul Iacov este foarte limpede în acest sens: „Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate se vor ierta lui” (Iacov 5, 14-15). Această povață ne îndeamnă să ne rugăm pentru cei bolnavi și, în același timp, să săvârșim pentru ei Taina Sfântului Maslu. Iar pelerinajul la mănăstire are și rolul acesta: „Cei bolnavi vin cu credință, încărcăți de suferință, / Vin vărsând lacrimi amare, să primească vindecare.”

Actualmente, epidemia de coronavirus, care a cuprins lumea întreagă, este cea pe care ne rugăm ca Maica Domnului să o înlăture. Pandemia de COVID-19 a dat peste cap viața normală a omenirii și

DIN SUMAR:

- Adormirea Maicii Domnului, praznicul speranței și împlinirii eshatologice – **PROTOS. SIMEON (PINTEA)**(p. 2)
- Autoritatea tatălui și libertatea fiilor – **† PS BENEDICT BISTRITĂNUL**(p. 3)
- Străin am fost și Ma-ți primit – **PR. MARIUS MATEI**(p. 3)
- Adormirea Maicii Domnului - Paștele de vară – **PROTOS. VISARION (PAȘCA)**.....(p. 4)
- Părintele Sofian, zugravul de suflete – **PR. ROBERT KOVACS**.....(p. 4)
- Ortodoxia muzicală – **DR. EUGEN-ADRIAN TRUȚĂ**.....(p. 5)
- Jurnal, decembrie 1996 – **DR. NICOLETA PALMARU**.....(p. 5)
- Cum îmi poate revitaliza Teologia proiectul de viață (II)– interviu cu **ARHM. TEOFIL TIA**.....(p. 6)

¹ Jean-Claude Larchet, *Teologia bolii*, Editura „Oastea Domnului”, Sibiu, 2005, p. 9.

² Sf. Chiril al Ierusalimului, *Catehezele*, E.I.B.M.B.O.R., București, 1943, p. 236.

³ Ceaslov, E.I.B.M.B.O.R., București, 1973, p. 336.

⁴ *Ibidem*, p. 314.

⁵ Jean-Claude Larchet, *op. cit.*, p. 97.

Părintele Academician Mircea Păcurariu la 88 ani

„Vă mai rugăm, fraților, să cinstiți pe cei ce se ostenesc între voi, care sunt mai-marii voștri în Domnul și vă povățuiesc; Și pentru lucrarea lor, să-i socotiți pe ei vrednici de dragoste prisositoare”
(I Tesaloniceni 5, 12-13)

Dr. Mircea-Gheorghe Abrudan

An 30 iulie a.c. părintele academician Mircea Păcurariu a împlinit 88 de ani, prilej potrivit pentru a da glas imboldului apostolic paulin și a-i dori din toată inima: multă sănătate, cu ani senini și rodnici în continuare!

Pentru mine părintele Mircea Păcurariu este unul dintre profesorii pe care mi i-aș fi dorit să-i fi avut, dar, chiar dacă nu l-am cunoscut ex cathedra, l-am întâlnit prin operele sale remarcabile în bibliografia cursurilor și a studiilor doctorale. Personal, l-am cunoscut la o lansare de carte care a avut loc la Sibiu în 23 mai 2013, când am schimbat câteva cuvinte și apoi mi-a oferit un autograf pe o valoroasă carte „Cultura teologică românească. Scurtă prezentare istorică”, publicată la editura Basilica a Patriarhiei Române în anul 2011. Spre surprinderea mea dânsul mă cunoștea prin publicațiile apărute în revistele bisericești de la Cluj și de la Sibiu. M-a încurajat și mi-a spus să nu-l ocolesc când am drum pe la Sibiu sau Sibiel. De atunci, pe diferite căi, mi-a trimis aproape toate cărțile care i-au fost publicate ori reeditate la Sibiu, Deva și București, o atenție pe care nu cred că o merit. Trebuie să precizez că opera sa este una impresionantă și remarcabilă atât prin cantitate, cât și prin calitate, numărând 52 cărți și circa 850 studii, articole, predici, prefete și recenzii. Unele dintre titluri sunt de neocolit pentru orice istoric, teolog sau om de cultură din România, precum „Istoria Bisericii Ortodoxe Române”, în 3 volume (totalizând 1800 p.), și „Dicționarul Teologilor Români” (724 p.), ambele apărute în 3 ediții, revizuite și completate, lucrări prin care și-a câștigat un loc binemeritat în cel mai înalt for cultural-științific al țării: Academia Română. Această operă istoriografică întregeste un alt palmares remarcabil, de invidiat și greu de egalat: 45 de ani de activitate didactică la cea mai veche școală teologică ortodoxă din România: Facultatea de Teologie Sfântul Andrei Șaguna din Sibiu, al cărei decan a fost între anii 1992 și 2000. Toate aceste generații de studenți, masteranzi și doctoranzi, cărora le-a fost magistru în cunoașterea istoriei eclesiei românești, pot depune o mai bună mărturie decât mine despre profesionalismul, seriozitatea și pasiunea de care a dat dovadă părintele Mircea Păcurariu în ipostaza sa de titular al cursului de istorie a Bisericii Ortodoxe Române. De altfel, trebuie să precizez că această mențiune se desprinde din dialogurile purtate de subsemnatul cu mai mulți preoți și mireni, din generații diferite, foști studenți ai părintelui profesor Păcurariu. Desigur, nu aș putea omite dimensiunea paternă, părintească și afectivă, care-l caracterizează pe părintele profesor, subliniată de asemenea de mulți dintre foștii săi studenți și studente.

La mijlocul lunii iulie l-am vizitat pe părintele la Sibiel și m-am bucurat să descopăr un bătrânel senin, lucid și mai plin de viață, la cei 88 de ani, decât mulți dintre contemporanii mai tineri, unii dintre ei azi înspăimântați și autoclaustrați de frica epidemiei de covid 19. Am stat de povești vreo 3 ceasuri și m-am îmbogățit realmente intelectual și pentru ceea ce numim școala vieții.

Nu pot să închei înainte de a nota două detalii, prea puțin cunoscute din biografia părintelui, și anume: 1) între 1951 și 1952 a studiat la Facultatea de Istorie a Universității din Cluj, dar a fost exmatriculat de tovarășul Pavel Apostol fără explicații, înainte de a începe anul 2, cu toate că terminase anul 1 pe primul loc (era fiu de preot, ceea ce în anii '50 însemna „origine nesănătoasă”!); 2) a avut doar 14 doctoranzi, ceea ce spune multe despre seriozitatea cu care a privit doctoratul și exigența cu care și-a ales discipolii.

Să vă țină Dumnezeu sănătos, îndelungat în zile părinte Mircea Păcurariu, veritabil dascăl și magistru al istoriei Bisericii Ortodoxe Române, cu adevărat vrednic de dragoste prisositoare!

Un academician cenzurat: Pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu

Dr. Silviu-Constantin Nedelcu

(Biblioteca Academiei Române)

Antr-o Informare confidențială cu Nr. 51/8.IV.1968¹ a serviciului Ideologie din cadrul Direcției Generale a Presei și Tipăriturilor (D.G.P.T.), asupra activității serviciului pe luna martie a anului 1968, este adusă în discuție teza de doctorat a Părintelui Profesor Mircea Păcurariu, intitulată *Legăturile Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească și Moldova în secolele XVI-XVIII – studiu teologic*².

Inițial teza a fost publicată în revista *Mitropolia Ardealului* de la Sibiu, în nr. 1-3 din ianuarie-martie 1968, apoi sub formă de extras, tot la Sibiu în anul 1968, sub titlul *Legăturile Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească și Moldova în secolele XVI-XVIII*³.

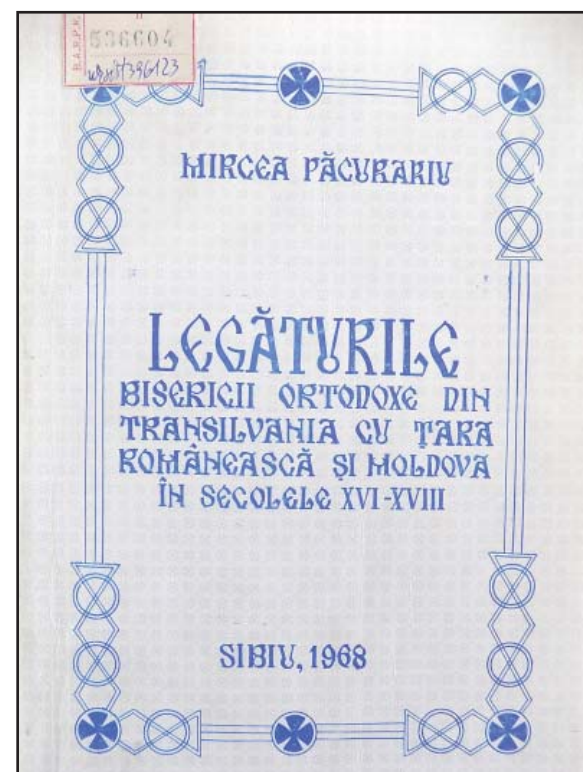
¹ ANIC, fond Comitetul pentru Presă și Tipărituri, dosar nr. 92/1967, f. 59.
² *Ibidem*, f. 67. Deși în text apare scris „studiu teologic”, de fapt este vorba despre o teză de doctorat în Teologie.
³ PĂCURARIU, Mircea. *Legăturile Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara*

Românească și Moldova în secolele XVI-XVIII. Teză de doctorat în Teologie. Sibiu: [Editura Mitropoliei Ardealului], 1968, 201 p.

⁴ Acesta s-a născut la 17 noiembrie 1912, în comuna Tătărani (jud. Vaslui), și a fost un reputat profesor de istorie bisericească cu studii în Teologie și Litere la Iași și Strasbourg. A predat ca asistent la Facultatea de Teologie din Suceava disciplina *Istoria Bisericii Române*, și ulterior *Istoria Bisericii Ortodoxe Române* la Institutul Teologic de grad Universitar din București, între anii 1948-1977, până la ieșirea sa la pensie. S-a stins din viață la București, în data de 16 noiembrie 1996. Mai multe informații cu privire la viața, opera și activitatea sa didactică se găsesc în următoarele lucrări: GABOR, Adrian. *Studia ecclesiastica. Contribuții în domeniul Istoriei Bisericii ale profesorilor de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București (1881-19890)*. București: Editura Bizantină, 2003, p. 148-165; PĂCURARIU, Mircea. *Dicționarul teologilor români*. Ediția a III-a, revăzută și adăugită. Sibiu: Andreiana, 2014, p. 148-150; DRĂGOI, Macarie. Părintele Profesor Alexandru Ciurea (1912-1996). Mărturisitor al Ortodoxiei în Europa de Nord. În: MOLDOVEANU, Ioan (coord.). *Profesorii noștri. Învățătorii noștri*. Vol. I. (Departamentul de Teologie Istorică, Biblică și Filologie al Facultății de Teologie Ortodoxă „Patriarhul Justinian”, Universitatea din București). București: Basilica, 2020, p. 201-207.

⁵ ANIC, fond Comitetul pentru Presă și Tipărituri, dosar nr. 92/1967, f. 67.
⁶ *Ibidem*, f. 67.
⁷ *Ibidem*, f. 67.
⁸ CIUREA, Alexandru I. Prefață. În: PĂCURARIU, Mircea. *Legăturile Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Țara Românească și Moldova în secolele XVI-XVIII. Teză de doctorat în Teologie*. Sibiu: [Editura Mitropoliei Ardealului], 1968, p. VII-VIII.

⁹ *Ibidem*, p. VII.
¹⁰ ANIC, fond Comitetul pentru Presă și Tipărituri, dosar nr. 92/1967, f. 67.

¹¹ ANIC, fond Comitetul pentru Presă și Tipărituri, dosar nr. 92/1967, f. 67.

COMITETUL DE REDACȚIE:

Președinte:
IPS Arhiepiscop și Mitropolit ANDREI ANDREICUȚ

Vicepreședinte:
PS Episcop-Vicar BENEDICT BISTRITĂNEANUL

Vicepreședinte onorific
PS Episcop-Vicar VASILE SOMEȘANUL

Membri:
Consilier cultural Pr. dr. Bogdan Ivanov,
Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, Pr. prof. dr. Liviu Vidican-Manci

Director:
Pr. dr. Cătălin Pălimaru

RENAȘTEREA

Editura Renașterea * Piața Avram Iancu, 18
400117, Cluj-Napoca * Telefon / Fax 0264-59-96-49
Internet: www.renasterea-cluj.ro
E-mail: revista@renasterea-cluj.ro

CUI (CF) 4547095
IBAN: RO84 BTRL 0130 1205 P129 1800
Banca Transilvania, Cluj (Revista RENASTEREA)
ISSN: 1223-4435

Redactor-șef:
Pr. Florin-Cătălin Ghiț

Tehnoredactor: Pr. Eugen Mera

DIFFUZAREA:
Pr. dr. Nicolae-Dragoș Kerekes

COLABORATORI PERMANENȚI:
Mircea-Gheorghe Abrudan, Mircea-Gelu Buta, Dacian But Căpușan, Darius Echim, Pr. Călin Ficior, Arhid. Claudiu Ioan Grama, Cezar Login, Ierom. Maxim (Morariu), Alexandru Nemoianu, Adrian Papahagi, Nicoleta Pălimaru, Elena Pârnu, Protos. Simeon (Pintea), Diac. Sergiu Iustin Pop, Eugen Adrian Truță, Nicolae Turcan.